

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern

Alvdal kommune
2560 Alvdal

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ståle Sørensen, 62 55 11 70

Vår dato
25.08.2015
Arkivnr.
434.11

Vår referanse
2017/4908
Deres referanse

Fellingstillatelse på jerv i deler av Alvdal kommune

Vi viser til henvendelse fra Sigmund Kveberg Paaske i Kvislåtjønna beitelag om skade forårsaket av jerv i beitelagets område. SNO har dokumentert skadeårsaken, og skaden er relativt fersk. Beitelaget søkte om tillatelse til skadefelling kl. 12:44. Muntlig fellingstillatelse ble gitt samme dag kl. 12:54.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav bog 77, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 5 (Hedmark) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, fem av jerv og tre av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav e. Sammen med region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal Hedmark ha 4–6 årlige ynglinger av ulv, hvorav 3 skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

Rovviltnemnda i region 5 Hedmark vedtok i møte den 10. mai en kvote for skadefelling av jerv på åtte dyr.

Postadresse:
Postboks 4034
2306 Hamar

Kontoradresse:
Parkgt 36
2317 Hamar

Telefon Statens hus:
Sentralbord: 62 55 10 00
2306 HAMAR

Telefaks:
62 55 10 31
Parkgt. 36, HAMAR

Org.nr.: 974 761 645
Banknr. 7694.05.01675

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Etter naturmangfoldlovens § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Om bestandssituasjonen for jerv

Jervebestanden i Norge er gjennom flere år estimert med bakgrunn i registrering av antall ynglehi. For perioden 2014 til 2016 er gjennomsnitt for registrerte ynglinger av jerv i Norge på 55,7. Den norske jervebestanden er beregnet til 349 ± 37 dyr (NINA rapport 1291). I perioden 2014 til 2016 var det et gjennomsnitt på 10,3 ynglinger i Hedmark. NINA har beregnet at jervebestanden i Hedmark er på $64,7 \pm 13,3$ dyr (tabell 1). Kjent avgang av jerv i 2017 er 12 dyr.

Om beiteområdet

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet ligger innenfor grønt område, hvor beitenæringens interesser skal prioriteres. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark.

Fylkesmannens vurdering

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet hvor skadene nå har skjedd ligger innenfor grønt område hvor beitenæringens interesser skal prioriteres. Fylkesmannen vil karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på de siste opplysningene om bestandssituasjonen for jerv som per dags dato er rapporten "*Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2014.*" "Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf § 10. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark sin inndeling av fylket i to forvaltningsområder, og ut i fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

Fylkesmannen anser at skadeomfanget foreløpig er begrenset, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c. Det foreligger imidlertid et vesentlig skadepotensial idet det går et stort antall sau på utmarksbeite i området hvor skadene har oppstått. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og potensialet for skader, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende jerven, og det gis fellingstillatelse på én jerv i dette området.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdet, finner Fylkesmannen å tillate skadefelling på en – 1 – jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Alvdal kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til beiteområdene til Kvislåtjønna beitelag i deler av Alvdal kommune.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 – jerv i tidsrommet **25.8.2017 kl. 13:00 til 4.9.2017. kl. 12:00.**
3. Alvdal kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det er **kun** personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr. 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse. Unntak kan være mindre alvorlige forseelser som ligger langt tilbake i tid og når forholdet er avklart med kommunen. Vi viser for øvrig til vårt brev av 21.4. til kommunen.
4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 50 000**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i *forkant*.
5. Jerv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.

7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
8. Felling eller forsøk på felling av jerv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom jerv skadeskypes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med jerv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
10. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f.
ass. miljøverndirektør

Ståle Sørensen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi:

Fellingsleder Alvdal
Kvislåtjønna beitelag
SNO
Mattilsynet
Politiet